

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

24 ביוני 2013

776

ט"ז בתמוז התשע"ג

עמוד

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון מס' 11) (סיוע משפטי לניצולי שואה ולנכי המלחמה בנאצים) –
ביטול המבחן הכלכלי, התשע"ג–2013 964

הצעת חוק הסיוע המשפטי (תיקון מס' 11) (סיוע משפטי לניצולי שואה ולנכי המלחמה בנאצים – ביטול המבחן הכלכלי), התשע"ג–2013

תיקון התוספת 1. בחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972¹, בתוספת, אחרי פרט 5 יבוא:

6. לאדם, בכל הנוגע –

(א) לקבלת ייעוץ ראשוני בעניין זכויותיו לקבלת תגמולים כניצול שואה, וסעיף 3 לא יחול; לעניין זה, "תגמולים" – קצבה, מענק שנתי או הטבה כאמור בפסקה (ב), וכן קצבה, מענק שנתי או הטבה אחרים הניתנים בשל רדיפות הנאצים ועוזריהם;

ד ב ר י ה ס ב ר

המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א–2001, שמחיל את חוק נכי רדיפות הנאצים על מי ששהה במחנה עקורים בגרמניה ביום ט' בטבת התש"ז (1 בינואר 1947);

(3) חוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז–2007.

במתווה החוק הקיים ניתן סיוע משפטי לניצולי שואה לצורך בירור ומיצוי זכויותיהם, בהתאם למבחני סף שעליהם נמנים מבחן משפטי (סיכוי משפטי), סוג ההליך (לפי רשימת התחומים שנקבעו בתקנות) ומבחן כלכלי (הכנסה ורכוש).

כדי לסייע לניצולי שואה לברר ולמצות את זכויותיהם על פי החוקים שצוינו לעיל, מוצע לתקן את חוק הסיוע המשפטי כך שגם ניצולי שואה יזכו לשירות משפטי בלא מבחן כלכלי. על פי המתווה המוצע, יינתן סיוע משפטי בשני מישורים:

(1) ייעוץ משפטי ראשוני באשר לקבלת קצבה, מענק השנתי או הטבה, אשר יתבצע באמצעות עורכי דין חיצוניים, במסגרת מנגנון של מיקור חוץ, אשר יספק את השירות במשרדי הרשות ובתיאום עמה בהיבט הלוגיסטי. הייעוץ לפונה יכלול מתן הכוונה מקצועית בעניין זכויותיו כניצול שואה לקבלת קצבה, מענק שנתי או הטבה הניתנים בשל רדיפות הנאצים ועוזריהם, וכן סיוע בהכנת הבקשה שתוגש לרשות;

(2) ניצולי שואה שיקבלו מהרשות החלטה על דחייה חלקית או מלאה של בקשתם יהיו זכאים לפנות ללשכה לסיוע משפטי לשם קבלת ייצוג משפטי בהליכים האלה, בכפוף להערכת הסיכוי המשפטי: הגשת ערר על החלטת הרשות, הגשת ערעור בבית המשפט המחוזי ובמקרה הצורך הגשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון

סעיף 1 הצעת חוק זו היא תוצר של מהלך משותף של הרשות לזכויות ניצולי שואה ושל האגף לסיוע משפטי במשרד המשפטים. מטרת המהלך המשותף היא להביא לבירור ולמיצוי מרבי של זכויות ניצולי שואה, וזאת באמצעות מתן סיוע משפטי לניצולי שואה ללא מבחן כלכלי.

האגף לסיוע משפטי במשרד המשפטים מספק, מכוחו של סעיף 2 לחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972 (להלן – חוק הסיוע המשפטי), שירות משפטי, לרבות ההוצאות הכרוכות בו, בעניינים ובהיקף שנקבעו בתקנות, למי שידו אינה משגת לשאת בתשלום לצורך ניהול ההליך באותו עניין.

עם זאת, ניתן שירות משפטי בלא מבחן כלכלי בתחום הביטוח הלאומי לפי סעיף 397 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, וכן למי שנקבע בתוספת לחוק הסיוע המשפטי בעניינים ובהיקף שנקבעו בה. כך למשל, הוחרגו בתוספת מהמבחן הכלכלי חולה המאושפז על פי הוראת אשפוז (אשפוז כפוי) בהליכים לפני ועדה פסיכיאטרית; מי שנעברה עליו עבירה לפי סעיף 375 לחוק העונשין, התשל"ז–1977 (החוקה בתנאי עבודת), או סעיף 377א(א) לחוק האמור (סחר בבני אדם). בהליכים לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב–1952; וכן קטין שכן משפחתו הגיש בקשה למתן צו הגנה מפניו.

ניצולי שואה זכאים לקבלת קצבאות או הטבות ממקורות שונים, ובכלל זה הרשות לזכויות ניצולי שואה (להלן – הרשות) מעניקה תגמולים או הטבות לניצולי שואה מתוקף כמה חוקים, כדלקמן:

(1) חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד–1954.

(2) חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז–1957 (להלן – חוק נכי רדיפות הנאצים), לרבות פרק א' לחוק ההסדרים במשך

¹ ס"ח התשל"ב, עמ' 95; התשע"א, עמ' 116.

(ב) להליכים שהוא נוקט בבית משפט או בוועדת עררים לקבלת קצבה, מענק שנתי או הטבה לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954² (להלן – חוק נכי המלחמה בנאצים), לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957³ (להלן – חוק נכי רדיפות הנאצים), לפי פרק א' לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001⁴, או לפי חוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007⁵, וסעיף 3 לא יחול; לעניין זה, "ועדת עררים" – ועדה שמונתה לפי סעיף 16 לחוק נכי רדיפות הנאצים או ועדה שמונתה לפי סעיף 3 לחוק נכי המלחמה בנאצים."

תחילה

2. תחילתו של חוק זה 60 ימים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע כי תחילתו של התיקון המוצע תהיה 60 ימים מיום פרסומו.

סעיף 2

או עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק. הייצוג בהליכים אלו יכלול עריכת מסמכים משפטיים, ייצוג לפני ערכאות משפטיות ותשלום ההוצאות הכרוכות במתן השירות.

² ס"ח התשי"ד, עמ' 76.

³ ס"ח התשי"ז, עמ' 103.

⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 236.

⁵ ס"ח התשס"ז, עמ' 47.

